

На основу 34. и 74. Апостолског канона, 6. канона Другог Васељенског сабора, 12, 18. и 19. канона помесног Картагинског сабора, затим члана 70. тачке 20. и 356. Устава СПЦ, Свети Архијерејски Синод је 11. фебруара 2010.г. донео одлуку бр. 131 којом се покреће питање утврђивања

КАНОНСКЕ ОДГОВОРНОСТИ

Његовог Преосвештенства Епископа Рашко-Призренског АРТЕМИЈА (Радосављевића), рођеног 15. јануара 1935. године у Лелићу код Ваљева, од оца Веселина и мајке Косане. Монашки чин је примио 20. новембра 1960. године. Богословију и Богословски факултет је завршио у Београду. Од 1964. до 1968. године службовао је у Манастиру Крка као наставник. Потом је отишао у Грчку на постдипломске студије, где је на Атинском Универзитету и докторирао 1976. године. По повратку из Грчке, једну годину је провео као суплент Призренске богословије, а потом је примио управу Манастира Црна Река, где је провео тринаест година и где га је затекао избор за епископа 1991. године. Свети Архијерејски Сабор СПЦ га је изабрао за Епископа Рашко-Призренског. У чин архијереја је хиротонисан 23. јуна 1991. године у Пећкој Патријаршији. Свети Архијерејски Синод СПЦ донео је 11. фебруара 2010.г. одлуку бр. 131 којом је Епископ Артемије разрешен управљања Епархијом Рашко-Призренском до редовног заседања САСабора у мају 2010.г. и то због дугогодишњег неизвршавања, игнорисања или пак само делимичног извршавања одлука САСабора и САСинода; због поступака којим се нарушава јединство СПЦ, а Епархија Рашко-Призренска фактички издваја из њеног састава и поретка; због препуштања целокупног материјално-финансијског пословања Епархије и додељивања највиших црквених одликовања лицима за која су САСабор и САСинод својим одлукама тражили покретање црквено-судских поступака; због неизвршавања архипастирских обавеза у одређеним деловима Епархије; због уношења немира и деоба међу свештенство, монаштво и верни народ, као и због сејања неповерења према Патријарху Српском, извршним телима СПЦ и делу архијереја, као и због придавања себи лидерске политичке улоге и монопола у одбрани Косова и Метохије.

Епископ Рашко-Призренски Артемије се оптужује за следеће преступе:

**I НЕИЗВРШАВАЊЕ ОДЛУКА
СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ САБОРА И
СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СИНОДА СПЦ
И ПОДРИВАЊЕ ЦРКВЕНОГ ПОРЕТКА**

САСинод је у мају 2006.г. због уочавања бројних проблема у Епархији Рашко-Призренској оформио Комисију којој је стављено у дужност да испита ситуацију и прегледа материјално-финансијско пословање. Комисија је 10. маја 2006.г. у Грачаници истраживала материјално-финансијско пословање у Епархији Рашко-Призренској, а посебно привредног друштва „Раде Неимар“ и Духовног и мисионарског центра „Атос“ у Београду. Комисија је утврдила бројне неправилности у раду, а посебно у материјалном пословању „Рада Неимара“ у чијем се Управном одбору, по благослову Епископа Артемија, налазио Протосинђел Симеон (Виловски), а на чијем се челу налазио кум његовог рођеног брата Предраг Суботички из Београда.

Посебно је недопустиво што је Епископ Артемије покушао да опструира рад Комисије. **Из тих разлога је од Милоша Јанићијевића, чија се изјава прилаже уз оптужницу, тражио да лажно сведочи пред члановима Комисије САСинода с обзиром да се на њега водила књижара „Атос“, а да су, сходно његовом пуномоћју, по благослову Епископа Артемија, књижаром која је доносила велике приходе, а који нису књижени у благајни Епархије, суверено управљали Протосинђел Симеон и његов рођени брат Владимир Виловски. Према другој изјави Милоша Јанићијевића, најближи сарадници Епископа Артемија су тражили, обавештавајући га да долазе са важног састанка у Грачаници, да Јанићијевић порекне изјаву коју је дао пред Комисијом САСинода.**

САСабор је, након размотрења Извештаја Комисије, донео одлуку АСбр. 65/зап. 113 од 19. маја 2006.г. да умоли Епископа Артемија да сарађује са САСабором, САСинодом, Одбором САСабора за Косово и Метохију и Њ.П. Епископом Липљанским Теодосијем као својим викаром, те са свештенством, монаштвом и верним народом. Затим, да угаси Епархијски центар „Раде Неимар“, а духовни и мисионарски центар „Атос“ у Београду пренесе у власништво ПУО и о учињеном извести САСинод. Затим, да у складу са канонима и Уставом СПЦ реши питање власништва над некретнинама које

поседује у Београду, Сремцици и Бањи Ковиљачи, а да против Протосинђела Симеона (Виловског) због његових дотадашњих прекршаја црквено-канонског поретка, због неистина изјављених пред Комисијом Светог Архијерејског Синода и због уношења немира међу клир Епархије Рашко-Призренске разреши свих административних и црквених дужности, а да се пред Црквеним судом Епархије Рашко-Призренске против њега покрене црквено-судски поступак. Свети Архијерејски Синод је својим актом бр. 1029/зап. 656 од 2. јуна 2006.г. саборску одлуку проследио надлежном Епископу Артемију, који се о ту одлуку оглушио у највећем делу.

Пре свега, није прихватио сарадњу са највишим црквеним телима о чему сведочи више десетина докумената из архиве и медија. Епархијски центар „Раде Неимар“ је уместо гашења у статусу привредног друштва преименовао и пререгистровао у Епархијски градитељски центар док је центар „Атос“ ПУО-у предао његов формални власник Милош Јанићијевић.

Епископ Артемије није извршио одлуку САСабора да против Протосинђела Симеона покрене црквено-судски поступак и лиши га свих црквених и административних дужности него га је, мимо одлуке САСабора, 29. новембра 2009.г. својим актом бр. 965 од истог дана неканонски произвео у чин архимандрита са правом ношења напрсног Крста, а наредног дана га је, сходно акту бр. 966, и поред чињенице да је викарни Епископ по дужности Архијерејски заменик у Епархији, поставио за Архијерејског заменика.

Епископ Артемије није извршио ни одлуку САСабора АСбр. 62/зап. 122 од 21. маја 2003.г. којом му је наложено да пред Црквеним судом Епархије Рашко-Призренске покрене црквено-судски поступак против непокорног монаха Антонија (Давидовића), сабрата Манастира Црне Реке, те да се исти због више канонских и кривичних престапа лиши монашког чина и врати у ред световњака.

Након небивалог скандала и опште саблазни због премлаћивања штићеника тзв. Духовно-рехабилитационог центра Црна Река и одлуке САСинода да поменути центар у коме су примењиване нехумане и нехришћанске методе угаси, а да против његовог управника Протојереја Бранислава Перановића покрене црквено-судски поступак, Епископ Артемије је само делимично уважио синодску одлуку, али је и на своју руку преиначио тако што је свештеника Б. Перановића актом бр. 763 од 17. септембра 2009.г. унапредио. Иако у акту наводи да је о. Бранислава сменио актом. бр. 321 од 27. маја 2009.г., Епископ

Артемије наводи да га, „денећи његов вишегодишњи рад и богато искуство у раду са зависницима од дроге, а имајући у виду тежину проблема наркоманије који постоји у нашем српском народу, поставља за „саветника православног свештенству Епархије Рашко-Призренске“ за борбу против наркоманије. Епископ Артемије није против о. Бранислава није покренуо црквено-судски поступак.

У периоду од 2003. до 2010.г. Епископ Артемије је игнорисао бројне одлуке САСабора и САСинода, а посебно оне о пријему, освећењу и стављању у богослужбену употребу бројне храмове и објекте СПЦ на Косову и Метохији, који су обновљени сходно Меморандуму који је потписао Патријарх Павле и који је подржан заједно са процесом обнове на свим наредним САСаборима.

Из акта Епископа Артемија бр. 38 од 30. јануара 2005.г. упућеног САСиноду се види еклисиолошки неутемељен и канонски неисправан став о „неравнотежи“ у односима епископ – Сабор, а на штету Сабора, што је у супротности са целокупним Предањем Цркве. Црквено предање увек тежи равнотежи и сагласју, што потврђује и 34. апостолски канон, који Епископ Артемије више пута наводи у своју корист, а заправо га исти тај канон осуђује.

У случају несагласја између епархијског архијереја и других црквених тела, из било ког разлога, суд у првој инстанци, сходно чл. 70. тач. 35б Устава СПЦ припада САСиноду, а према 74. Апостолском канону и Уставу СПЦ САСабору, који бира епископе и који им и суди у последњој инстанци.

У супротном, на начин како се то десило у Епархији Рашко-Призренској због неизвршавања саборских и синодских одлука од стране надлежног архијереја, Епархија се суштински претворила у **личну и приватну Цркву** као неограничену својину епископа, а она му од стране САСабора није покљоњена већ му је само **поверена** на управу.

Црква не представља скуп или лабаву конфедерацију аутокефалних епархија у којој САСабор, САСинод и Патријарх представљају тела и функције без садржаја и одговорности за поједине епархије. Саборност без првенства не постоји – *Епископи сваког народа треба да знају Првог између њих и да га сматрају као главу...* (34. Апостолски канон).

Из акта Епископа Артемија бр. 716 од 18. августа 2008.г. у вези са неканонским кажњавањем викарног Епископа Липљанског најбоље се одсликава однос Епископа Артемија према САСабору и САСиноду. Епископ Артемије у акту наводи: „**одлучили смо да Вас ослободимо свих обавеза и дужности у Епархији Рашко-Призренској и да Вас ставимо на располагање Светом Архијерејском Сабору и Синоду, којима сте тако верно одани,**

како бисте их и даље могли слушати и њихове одлуке извршавати, али ван граница Наше епархије“.

Епископ Артемије је на овакав начин супротставио своју Епархију свим осталим епархијама и највишим телима СПЦ те се она доводи у небивали положај у њеној многовековној и многострадалној историји, тј. да се не налази у јединству са осталим епархијама СПЦ при чему се послушност Сабору и Синоду почев од Епископа Артемија сматрала нарушавањем црквене дисциплине и, малтене, грехом.

Нарушавање јединства СПЦ супротстављањем одлукама САСабора се огледа још и на примеру **обнове Светиња на Косову и Метохији**. Епископ Артемије је упорно и годинама одбијао да изврши трећи став одлуке Светог архијерејског сабора (АС бр. 5/,9/,10/,13 и 38/ зап. 74 од 20. маја 2008. године, а при том је све учинио, чак и актом бр. 771 од 12. септембра 2008.г. забранио долазак званичне делегације САСинода на челу са Епископом Бихаћко-Петровачким Хризостом у циљу пријема обновљене Епископије и Богословије у Призрену.

Епископ Артемије је својим актом бр. 442 од 4. септембра 2006.г. одбио да изврши саборску одлуку и угаси Епархијски центар „Раде Неимар“. За њега је, по том питању, релевантније мишљење ревизорске куће коју је ангажовао него одлука САСабора као највишег тела СПЦ. Поменути центар је угашен протоколом од 2. октобра 2009.г., али не због изричите одлуке САСабора него, како је наведено у протоколу, који је са Предрагом Суботичким потписао Епископ Артемије, због „промењене процедуре извора финансирања за обнову црквених објеката у ЕРП“. Епископ Артемије се у свом акту бр. 752 од 1. септембра 2009.г. није ни осврнуо на одлуку Сабора него је прихватио предлог директора за гашење „Рада Неимара“ „будући да је свестан тешкоћа у којима се налази наша држава, па и Министарства, која су до сада својим донацијама омогућавала извођење одређених пројеката“. Иако је директор те фирме Суботички (тренутно у истражном затвору) живео у Београду, Епископ Артемије га је, мимо свих црквених правила, поставио за члана Епархијског Управног Одбора и именован за Координатора свих грађевинских радова у епархији.

И након што је у јесен 2009.г. невољно примио неколико обновљених храмова и објеката у присуству тадашњег Епископа Нишког, а садашњег Патријарха Српског г. Иринеја, **Епископ Артемије није извршио ни више одлука САСабора и САСинода да освешта храмове и остале примљене објекте и исте стави у богослужбену употребу чиме је и преостали народ на Косову и Метохији из својих разлога, а у најтежем периоду историје**

Светиња и Народа на Косову и Метохији, неразумљивим ускраћивањем богослужења и молитве у њиховим храмовима неосновано и незаконито лишавао духовне утехе и укрепљења (посебно у Приштини где су се верници Епископу Артемију обраћали два пута писмено да имају литургије у обновљеном Храму Светог Николе).

Епископ Артемије није извршио ни саборску ни синодску одлуку о повратку седишта Епархије у Призрен чак тврдећи у акту бр. 760 од 8. септембра 2008.г. да му „већ трећи пут Његово Високопреосвештенство Митрополит Амфилохије, уз помоћ и преко Светог Синода, пушта тешки маљ на главу, ткзв. одлуку САСабора да се Владика Артемије врати у „обновљени“ владичански двор у Призрену“.

Епископ Артемије је, одговарајући на позив САСинода бр. 1258 од 24. септембра 2009.г. да у року од 15 објасни зашто није извршио раније саборске и синодске одлуке, пуком вербалистиком изигравао обавезујуће одлуке називајући их „коктелом од шест захтева у периоду од шест година“.

У својим бројним актима, Епископ Артемије није хтео да својим повратком у Призрен охрабри српски православни народ на опстанак и повратак на њихова вековна огњишта у подручној му Епархији, како је наведено у акту САСинода бр. 1290 од 2. октобра 2008.г.

Епископ Артемије је на Светог Николу 2009.г. у Манастиру Грачаница дозволио Протосинђелу Симеону да у његовом присуству крши црквени поредак и пред свештенством и народом вређа Епископа Липљанског Теодосија. Видевши да ће Епископ Теодосије саслуживати са Епископом Артемијем, Протосинђел Симеон је наочиглед пуне цркве свештеника и верника демонстративно скинуо одежде чиме је пред надлежним архијерејем прекршио 8. и 9. Апостолски канон, а Епископ Артемије га тим поводом, као и многим другим раније, није позвао на одговорност. Накнадним одговором пред Комисијом Светог Синода у фебруару 2010.г. да је његов клирик „био у праву“ што је тако поступио према Епископу Теодосију, Епископ Артемије је оправдао неканонски поступак свога клирика и личног секретара и тако показао да не поштује Каноне Цркве.

II ФОРМАЛНО И ФАКТИЧКО ИЗДВАЈАЊЕ ЕПАРХИЈЕ РАШКО-ПРИЗРЕНСКЕ ИЗ САСТАВА СПЦ

Епископ Артемије је, мимо канонских и правних прописа, као и праксе у СПЦ, 21. децембра 2002.г. донео одлуку бр. 435 као акт о

оснивању већ вековима постојеће Епархије Рашко-Призренске, а као лице овлашћено за заступање именовано Протосинђела Симеона (Виловског), иако то право искључиво припада епархијском архијереју, а, у његовом одсуству, Архијерејском заменику и секретару ЕУО у погледу материјалног пословања. И наредне године, Епископ Артемије је својом одлуком бр. 460 од 16. септембра 2003.г. **поново, мимо канонских прописа и Устава СПЦ по коме Свети Архијерејски Сабор само оснива или врши арондацију Епархија, донео други по реду акт о оснивању Епархије Рашко-Призренске и као лице овлашћено за заступање поново, мимо црквених правила, одредио Протосинђела Симеона (Виловског).** Епископ Артемије је на исти начин, актом о оснивању бр. 399 од 2. септембра 2003.г. основао већ вековима постојећи Манастир Бањска, а за овлашћено лице одредио Протосинђела Симеона, који, према сведочењу братије Манастира Бањска, у том манастиру готово уопште није ни боравио.

Епископ Артемије је пред Патријархом и члановима Светог Синода 13. фебруара 2010.г. своје неканонско и противправно понашање приликом двоструког оснивања епархије правдао наводном потребом за добијање пореског идентификационог броја (ПИБ) што ниједна Епархија у Србији, па ни у другим државама, није имала обавезу.

Ненадлежним доношењем два акта о оснивању Епархије Рашко-Призренске, Епископ Артемије је у грађанско-правном смислу себе, а не САСабора СПЦ, како је и прописано, поставио у правно својство оснивача Епархије. На тај начин је створен грађанско-правни темељ за евентуално отуђивање или издвајање од СПЦ Епархије Рашко-Призренске.

Епископ Артемије је са Протосинђелом Симеоном, не обазујући се на црквени ред у општењу са другим Помесним Православним Црквама, без благослова САСабора и САСинода започео кампању за повратак моштију Светог Краља Милутина из Бугарске у његов Манастир Бањску. Да је реч о кампањи за изградњу, можда најбоље сведочи велики постер који је био истакнут на Етнографском музеју на коме је стајао натпис „Повратак Краља“, као и огромни бил-бордови на путу од Рашке до Митровице на којима је писало „Манастир Бањска – бастион Православља“. Уз то, у јавности су се више пута појавиле нетачне информације да је готово решена ствар да се мошти Светог Краља Милутина из Бугарске врате у Манастир Бањску. САСинод је својим актом бр. 888/зап. 494 од 18. априла 2003.г. обавестио Епископа Артемија да „ради братске слоге са братским и једноверним Бугарским народом

не би требало покретати питање померања моштију Светог Краља Милутина из Храма Свете Недеље у Софији“.

На одлуку САСинода није се много обазирао Епископ Артемије. Ни напред наведену одлуку САСинода није испоштовао него је благословио штампање цепног издања књиге „Бањска“ (2007.г.), тј. након обавезујуће одлуке САСинода чиме је наставио кампању у том правцу тврдећи, кроз писање свог „личног секретара“ да „нема ни трунке дилеме каква је жеља краља Милутина Бањског. Милутин се враћа, обнавља Бањску и зове Богородицу (Соколичку – прим. туж.) да се врати, и поред супротстављања оних који се противе његовој богоугодној вољи“ (стр. 62). Затим, даље, да „повратак његових моштију поставља пред нас императивни задатак обнове храма, у свој његовој величанствености“ (исто, стр. 63).

И у овом случају, као и у многим другим, Епископ Артемије и о. Симеон не само да нису поштовали одлуке највиших црквених тела него су и директно атаковао на њих тврдњама да „**посебно, пак, жалости чињеница да се са побуном против краља Милутина, оличеном у оспоравању целокупне и аутентичне обнове Манастира Бањска, осим секуларних кругова српског друштва, саглашавају и поједини из редова клира СПЦ.** То је болно сазнање које се не може избрисати, али је остављено на савест оних који га чине“ (исто, стр. 69).

Епископ Артемије је формално и фактички издвојио Епархију Рашко-Призренску из административног јединства и поретка СПЦ и тиме што је, мимо саборских и синодских правила, Протосинђелу Симеону издао канонски отпуст за канонску јурисдикцију друге Православне Цркве што је непознат случај у нововековној историји СПЦ. Митрополит Пирејски Серафим је актом бр. 308 од 4. марта 2010.г. вратио у канонску јурисдикцију Патријарха Српског одбеглог Протосинђела Симеона (Виловског) којег је, како је навео, „примио као наводно гоњеног због његових антиекуменистичких ставова, а на основу молбе вољеног у Христу брата Епископа Рашко-Призренског Артемија“. На овакав начин, поред кршења црквених правила, о СПЦ је изнета нетачна слика пред другом помесном Црквом и архијерејима.

Према доступној документацији, Епископ Артемије је Протосинђелу Симеону актом бр. 5 издао коначни канонски отпуст са Пирејску Митрополију 13. јануара 2010.г. Међутим, као надлежни архијереј дозволио је да Протосинђел Симеон, иако је већ био клирик друге Православне Цркве, у Новом Пазару и Косовској Митровици крајем јануара 2010.г. сазива и одржава састанке са архијерејским намесницима и свештенством у својству

„архијерејског заменика“. На тај начин се и свештенству и намесницима посведочио да је Епархија Рашко-Призренска заправо изнад и изван црквених правила која важе за све друге епархије СПЦ осим за њу.

Епископ Артемије је **самовољно напустио Одбор за Косово и Метохију САСабора** као црквеног тела које је због значаја и проблема на КиМ формирано саборском одлуком ради посебне црквене пажње овом питању. Иначе, Епископ Рашко-Призренски је по својој функцији потпредседник Одбора док је Патријарх Српски председник тог Одбора. И на тај начин је Епархију Рашко-Призренску фактички издвајао из црквених тела и показивао непослушност САСабору, САСиноду и Патријарху.

Приликом изградње Храма Христа Спаса у Приштини, Епископ Артемије је код државних органа у **својству посебног приватног привредног друштва регистровао Установу за изградњу Храма Христа Спаса у Приштини**. И на такав начин је формално створио простор за издвајање тога Храма из састава СПЦ, иако је такав приступ апсолутно недопустив приликом изградње храмова с обзиром да су сви нови храмови изграђени или стари обновљени на КиМ, а и шире, без обавеза епархија да оснивају привредна друштва ради изградње храмова.

Изградња Духовног и рехабилитационог центра Црна Река и регистрација истог као световне установе у приватном власништву на црквеној имовини такође представља вид одвајања делова Епархије Рашко-Призренске из везе са СПЦ.

III НЕКАНОНСКО МЕШАЊЕ ЕПИСКОПА АРТЕМИЈА У ЈУРИСДИКЦИЈЕ И НАДЛЕЖНОСТИ ДРУГИХ ПОМЕСНИХ ЦРКАВА И АРХИЈЕРЕЈА

Епископ Артемије је, мимо свих канонских прописа, још крајем деведесетих година освештао антиминос и написао да је освештан „за Цркву Светога Саве у Солуну“ те га доделио јеромонаху Симеону (Виловском), који се налазио на студијама у Солуну. Симеон је са осталим јеромонасима – Србима, који су се налазили на студијама у Солуну, веома често служио у хиландарској Цркви Светога Саве у улици Камунион бр. 1 у Солуну. Према сведочењу очевидаца дипл. теолога Дејана Ристића и Иване Николић, о. Симеон је, за разлику од осталих служашких свештенослужитеља, на светим богослужењима, противно канонском и црквеном поретку, уместо Цариградског Патријарха као надлежног архијереја за Свету Гору, Хиландар и све светогорске метохе, помињао Епископа Артемија на чијем је и антиминосу, за ту

црквицу мимо поретка освештаним од стране Епископа Артемија, и служио.

За такво кршење црквеног поретка сазнало се у Цариградској Патријаршији и Митрополији Солунској те је Протосинђел Солунске Митрополије Јоанис Тасијас једнога дана 2002.г. дошао са пратњом на вечерњу службу, одузео антиминос Епископа Артемија и оставио антиминос Цариградског Патријарха. Протосинђел Симеон је 17. маја 2006.г. пред Комисијом Светог Архијерејског Синода СПЦ признао да је на богослужењима у хиландарској Цркви Светог Саве помињао Епископа Артемија те да је служио на антиминосу који је освештао Епископ Артемије. Иначе, Епископ Артемије је писао једно отворено писмо Цариградском Патријарху због кога му је забрањен улазак у Свету Гору.

Епископ Артемије је у Архиепископији Београдско-Карловачкој без благослова Патријарха Павла као надлежног епископа отворио Духовни и мисионарски центар „Атос“ у пословном простору, који је као и кућа у Бистричкој улици у Београду, добијен од Манастира Хиландара и где је потом отворена књижара „Тројеручица“. Управа Манастира Хиландара је од Епископа Артемија тражила да се не користи назив „Тројеручица“ и да Епископ Артемије добије благослов од Патријарха Павла. Према сведочењу Милоша Јанићијевића, Епископ Артемије је тражио од њега да дозволи да се на његово име води како се не би тражио благослов од Патријарха, а име књижаре је променио у „Атос“.

Изградњом манастира-метоха изван своје канонске јурисдикције, и то у месту Плочнику код Куршумлије у Епархији Нишкој, без знања и одобрења надлежног епископа, а сада Патријарха Српског г. Иринеја, што је наведено у Допуни извештаја о извршеној материјално-финансијској контроли обављеној 19. и 20. фебруара. 2010.г., Епископ Артемије је грубо прекршио канонско предање.

Актом бр. 972 од 1. новембра 2008.г. Епископ Артемије је у Нишкој Епархији основао тзв. „Манастир Богородица Браинска, Подворје Свето-Даниловског Манастира у Браини“ код Медвеђе. Поставио је и клирика у туђој епархији чиме је прекршен 34. Апостолски канон,

Епископ Артемије је признао као грешку то што се мешао у канонски простор других архијереја што се види у Службеној белешци са седнице САСинода одржане од 13. фебруара 2010.г.

Епископ Артемије није ништа предузео ни у случају када је његов монах Антоније (Давидовић) без благослова Епископа Шабачко-Ваљевског 2003.г. деловао у тој Епархији позивајући свештенство и вернике на бунт против виших црквених власти

и организовао протестни скуп против Његове Светости Патријарха Српског Павла 29. јануара 2003.г. испред Патријаршије у Београду.

У Београду је, без знања и одобрења надлежног архијереја, основао **Канцеларију за културну баштину Епархије Рашко-Призренске као својеврсни паралелни Завод за заштиту споменика културе за КиМ**, коју је једним делом финансирао из наменских средстава прикупљених за гладне на КиМ. Канцеларија је основана ради супротстављања законитим црквеним одлукама у погледу обнове порушених храмова сходно Меморандуму од 2005.г.

Истовремено, **поседовањем и куповином некретнина на подручју других епархија** (Београд, Сремчица, Бања Ковиљача, Пролом Бања, Врњачка Бања итсл.) створен је утисак да је Епископ Артемије годинама предано и плански стварао не само структуру будућег раскола ширећи своју власт на просторе других епархија СПЦ него и директно подривајући црквени поредак.

Епископ Артемије је добио новчани прилог за децу са Косова од извесног „Сестринства хришћанске православне мисије Свети Јован Милостиви“ коме се у свом акту Е. бр. 687 од 12. августа 2008.г. на томе захвалио. Епископ Аустралијско-Новозеландски Иринеј је својим актом Е. бр. 369-08 од 30. октобра 2008.г. САСиноду образложио о којим се особама ради те какво је и чије је то удружење. И поред свега, **сарадња Епископа Артемија са поменутиим удружењем се наставила, иако је реч о одлученим лаицима из друге Епархије.**

Иако постоје јасна правила у СПЦ о начину на који клирици СПЦ прелазе у свезу клира других помесних Православних Цркава, Епископ Артемије је 13. јануара 2010.г. без одобрења и знања САСинода, Протосинђелу Симеону (Виловском) издао канонски отпуст за Пирејску Митрополију у Грчкој док је раније, за истог клирика, и за много мање ствари (нпр. издавање стипендије или обезбеђивање смештаја у Манастиру Свете Теодоре у Солуну) од САСинода тражио сагласност и одобрење.

Бројни су контакти Епископа Артемија и са др Десанком Крстић и групом расколника из Канаде као предводницима групе која се, узурпирајући имовину СПЦ у Торонту, на Благовести 2010.г. одвојила од СПЦ и прешла међу тзв. старокалендарце. Епископ Артемије је, мимо канонских правила, за њих као клирике друге Епархије СПЦ писао посебне посланице и слао им како би их објављивали у Канади чиме се, такође, умешао у канонске надлежности других епископа.

Епископ Артемије је без одобрења Митрополита Амфилохија као заменика оболелог Патријарха Павла преко медија најавио да ће

1. септембра 2009.г. у Београду учествовати на масовном политичком скупу. Митрополит Амфилохије је актом бр. 1193 од 13. септембра 2009.г. Епископу Артемију и делу његовог свештенства забранио учешће на таквом скупу изван Епархије Рашко-Призренске, а са јасним политичким порукама.

И други архијереји су више пута у САСабору и САСиноду протествовали због неканоског деловања свештеномонаха из Епархије Рашко-Призренске у њиховим епархијама.

IV НЕСАВЕСНО ВРШЕЊЕ АРХИПАСТИРСКЕ СЛУЖБЕ

Током првих десетак година архијерејског служења, Епископ Артемије је посећивао места и народ на КиМ. Његова несумњива заслуга се састоји у обнови монаштва и манастира на КиМ. Но, последњих десет година, а нарочито од 2005.г. и потписивања Меморандума о обнови порушених храмова, Епископ Артемије је готово запустио Епархију Рашко-Призренску. **Од 2004.г. ниједном није служио у Призрену, Богородици Љевишкој, Ђаковици и другим местима. О веома ретким посетама Епископа Артемија Приштини, Лапљем Селу, Доњој Гуштерици, Стражи, Косовској Каменици, Великом Ропотову, Новом Брду (ниједном није служио), Бабином Мосту, Липљану, Пасјану и другим местима. Његово деловање се углавном базирало на Манастир Грачаницу и по северу Косова, и то већином по манастирима. Много времена је проводио изван Епархије, а нарочито у Београду и без знања Патријарха. Парохије и парохијски живот су великим били делом запостављени. Створена је својеврсна монахократија где је појединим игуманима толерисано недопустиво мешање у парохијски живот и рад свештенства, што је довело до подела и групашења у Епархији.**

У архиви, као ни на старом интернет сајту Епархије, нема података о његовом служењу по голготским местима и обновљеним храмовима по КиМ док су, с друге стране, ревносно објављивани извештаји о његовим ретким посетама Митровици, око Липљана, као и бројни текстови политичко-идеолошке садржине итсл.

Посебно је карактеристична вишегодишња небрига Епископа Артемија према Србима-повратницима које годинама није редовно посећивао ни у довољној мери помагао, иако су у Епархију долазила значајна финансијска средства за помоћ многострадалном народу у енклавама, али су веома често коришћена у друге сврхе.

С друге стране, Епископ Артемије је актом забранио Епископу Теодосију и братству Манастира Високи Дечани да

обављају било какву пастирску и хуманитарну мисију изван манастира Високи Дечани и Метохије, тј. да не смеју прелазити на Исток – на Косово.

Свештенство Епархије је у одређеним случајевима било понижено и претрављено више односом свога Архипастира и његовог личног секретара него чак и терором који су преживели током претходних година. Незамисливо је да је Епископ Артемије увео до сада невиђену праксу па је актима наређивао свештенству, али и своје викару и секретару да, без претходног обавезног црквено-судског поступка, у року од 24 сата или одмах напусте КиМ што ни Албанци нису радили.

Свештенство је често без старања епископа било препуштено само себи, а и принадлежности које су добијали од државе су им смањиване и неправедно закидане.

Петорица архијерејских намесника и секретар ЕУО су се 2. маја 2006.г. обратили актом (бр. 515) у коме су тражили „да свештенство Епархије буде више укључено у тражењу решења проблема, јер они понајвише на терену имају увид у ситуацију и стање народа“. Из овога се јасно види бедан и недостојан третман свештенства које је увек, као и данас на КиМ, носило и носи Крст Христов и народни. Свештенство је годинама закидано од стране Епархије приликом исплате принадлежности (према grubим проценама, око 12 хиљада евра је закинуто новца по једном свештенику, а ако се има у виду, према извештају Епископа Артемија САСабору, 47 свештеника је закинуто у принадлежностима за преко 500 хиљада евра).

Свештеници Епархије Рашко-Призренске су 2007.г. упутили писмо Министру вера Србије са својеручним потписима и захтевом да им се помоћ од државе уплаћује директно, а не преко Епархије, с обзиром да до њих не стижу намењени износи. Исти је случај и са делом монаштва што се види из изјаве јеромонаха Данила, иначе доскорашњег заменика о. Симеона, а садашњег в.д. настојатеља Манастира Бањска, да је Симеон годинама подизао новац који је био намењен монасима, а они су живели у бедним условима док је он са Владиком Артемијем правио „планове о ревитализацији“ Бањске као туристичког комплекса (иако у Бањској није од тога ништа урађено осим што су, противно ставовима најеминентнијих стручњака багером, и нестручним радом уклоњени стари зидови са много средњовековних делова). Према налазу Комисије САСинода, Протосинђел Симеон је у улози настојатеља Манастира Бањска је од 2005. до 2009.г. од своје братије и манастира отуђио око 43 хиљаде евра које је Министарство вера уплаћивало као помоћ монашком братству

Манастира Бањска. Према расположивим доказима, о. Симеон се у јануару 2003.г. лажно представио као старешина Цркве у Призрену те са Укало Ердалом из Призрена издао у закуп локал ЦО Призрен за 9000 евра, а тај новац није унео у касу ЦО Призрен или Епархије него га је присвојио што представља само једну од бројних кривица у његовом досијеу пред Црквеним судом.

Игуманија Манастира Девич Анастасија је у својој изјави од 29. марта 2010.г. указала на бројне проблеме које је сестринство имало са Епископом Артемијем у време након највећег страдања Манастира Девич 2004.г. Епископ Артемије је целокупно сестринство Манастира Девич након 2004.г. оставио на милост и немилост лаику Предрагу Суботичком (који, иначе, никада није био настањен на Косову) који је, користећи свој кумовски однос са Протосинђелом Симеоном, заправо водио грађевинске радове у манастиру мимо игуманије и сестара које су се у ту Светињу од детињства уградиле. Илустративан је понижавајући однос Епископа Артемија у који је довео девичко монаштво када је Игуманија Анастасија изразила незадовољство радовима „Рада Неимара“ на обнови конака и жељу да се извођач мало више консултује са сестрама манастира. Предраг Суботички је пред Епископом Артемијем дрско запретио Игуманији да „преко тога неће прећи“. Епископ Артемије је на све то одћутао, а сестре су остављене на милост и немилост охолог предузимача Суботичког који није презао ни да од тог страдалног манастира присвоји 25 тона цемента, који је као прилог верника био намењен обнови Светиње. Меморандумска Комисија за обнову је после морала да санира потпорни зид и штету на конаку, који је обнављао Суботички, а о чему постоји документација.

Епископ Артемије није показао очинску и пастирску љубав ни на Ђурђевдан 2006.г. када је од стране једног Србина, припадника косовске полиције који је касније осуђен, пуцано на **свештеника Срђана Станковића**, секретара ЕУО Епархије Рашко-Призренске, и његову малолетну децу и то истог дана када је отац Срђан пред Епископом Артемијем потврдио спремност да сведочи пред Синодском комисијом о неправилностима у Епархији. Истрага је утврдила да је Србин Бојан Дисих пуцао са циљем да застраши свештеника, иако су могуће жртве пуцања избегнуте само брзим маневром возила о. Срђана. Дисих је избегао затвор бегом са Косова и случај никада није у потпуности расветљен. Отац Срђан је пре тога као секретар ЕУО Епископу Артемију јасно скренуо пажњу на финансијске малверзације Протосинђела Симеона, али Епископ Артемије није реаговао на тако озбиљну пријаву од стране свога секретара, који је имао најпотпунији увид у пословање Епархије.

Отац Срђан је, након тога, са петорицом архијерејских намесника потписао писмо Епископу Артемију од 2. маја 2006.г., али и тражио разрешење због проблема које је створио Епископ Артемије са Симеоном. Све је то било довољно да се Епископ Артемије очински и пастирски не осврне на покушај убиства и касније проблеме свога свештеника због тога, а посебно није показао пастирску пажњу према свештениковој малолетној деци и супрузи, који су претрпели шок услед очигледног покушаја убиства.

Епископ Артемије није хтео да освешта нову Цркву у селу Кололечу код Косовске Каменице само због тога што радове на тој цркви није изводило предузеће „Раде Неимар“ што представља јединствен случај у историји СПЦ. Чедомир Арсић из Кололеча, покретач изградње храма у том српском селу, о томе је јавно сведочио.

Бројни верници из Старог Раса су Епископу Артемију подносили усмене и писане притужбе против свештеника Симе Чимбуровића, пароха у Тутину, који се бавио провадацисањем жена из Албаније за новац. Из писане представке Ратка Карличића из Брњице, види се да се свештеник С. Чимбуровић таквим безакоњем бави годинама непрестано истичући да за то има благослов од свога Епископа „ради повећања наталитета“. С обзиром да Епископ Артемије свештенику С. Чимбуровићу није забранио такву делатност нити га је позвао на одговорност, јасно се закључује да није био у стању не само да надзире своје свештенство него и да га исправља и упућује.

Епископ Артемије није адекватно реаговао ни на различите видове фанатизоване злоупотребе духовништва што се види на примеру Протосинђела Николаја из Црне Реке о чему сведочи писмо Радована и Јелице Полић из Лазаревца из 2007. године.

У Извештајима Епископа Артемија Светом Архијерејском Сабору о раду 2006, 2007. и 2008.г. нигде нема ни помена о обиласку енклава и народа, као и труда око подстицаја повратка Срба на њихова вековна огњишта. Његова активност се углавном сводила на северни део Косова док су јужни и централни део Косова и Метохија са бројним проблемима били изван његове архипастирске бриге током последњих неколико година чиме је тај део потпуно неканоснки, небригом био одсечен од своје епархијске власти.

V УНОШЕЊЕ РАЗДОРА МЕЂУ СВЕШТЕНСТВО, МОНАШТВО И ВЕРНИ НАРОД НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

Епископ Артемије, и поред бројних братских сугестија сабраће Аархијереја (посебно кроз више писама и током више година од Митрополита Амфилохија и Епископа Атанасија), није хтео да спречи активности Протосинђела Симеона у погледу стварања немира међу клиром и забуном међу народом на Косову и Метохији и шире, што је констатовао и САСабор у мају 2006.г.

На посебном удару су годинама били викарни Епископ Липљански Теодосије и братство Манастира Високи Дечани који су у јавности од о. Симеона као најближег сарадника Епископа Артемија приказивани на крив и ружан, иако је реч о једном од најбројнијих монашких братстава у СПЦ. То се посебно видело приликом посете Фатмира Сејдиуа Дечанима када је намерно створена тензија у медијима о чему сведоче копије које се прилажу. Одговорност Епископа Артемија је у том што је од Протосинђела Симеона прихватио саопштење Српског националног већа КиМ, иако се то тело није састало него је о. Симеон написао то клеветничко јавно саопштење што је и потврђено пред Комисијом Синода 17. маја 2006.г. у Патријаршији. Колико је то унело забуну међу клир и верни народ најбоље сведочи писмо петорице Архијерејских намесника Епископу Артемију од 2. маја 2006.г. којим су тражили да свештенство буде укључено у тражење решења проблема, а потпуно су подржали Епископа Теодосија и братију Манастира Високи Дечани од безочних напада и јавних клевета које је, преко појединих неодговорних чланова СНВ, испословао, како се испоставило, Протосинђел Симеон. Политичко мешетарење Протосинђела Симеона се огледа и кроз сведочење проф. др Раде Трајковић и Ранђела Нојкића (иначе, дуго времена најближих сарадника Епископа Артемија у Српском националном већу КиМ) који својим изјавама потврђују да је, према њиховим сазнањима, клеветничко саопштење против Епископа Теодосија и братства Манастира Високи Дечани заправо написао Протосинђел Симеон.

Уместо да је након обавезујућих одлука САСабора од маја 2006.г. приступљено њиховом извршавању, Епископ Артемије је и даље допустио да Протосинђел Симеон настави своје негативне активности у погледу уношења смутње и узнемирења како међу клир тако и међу народ. **Протосинђел Симеон је са знањем и дозволом Епископа Артемија на дрзак начин, користећи чак и медије, па и штампајући разгледнице са скултпуром Пресвете Богородице из Соколице, прекрштавајући је у „Богородицу Бањску“, 28. децембра 2006.г. је у Заводу за заштиту споменика најавио „повратак“ те Светиње у Манастир Бањску.** Током јануара месеца, Протосинђел Симеон је у медијима непрестано лансирао такве тврдње што је унело пометњу међу народ, а

Игуманија Манастира Соколица Макарија му је забранила улазак у Манастир. Бројни верници су се побунили и око две хиљаде њих потписали петицију Епископу Артемију, али је он петицију игнорисао управо захваљујући улози Протосинђела Симеона. И поред противљења верника и сестринства Манастира Соколица, о. Симеон је у цепном издању књиге „Бањска“ (2007.г.) наставио да уноси немир и провокације међу клир и верни народ нетачно наводећи да је реч о „побуни неких против повратка скулптуре Богородице Бањске (а не Соколичке – прим. туж.) у свој матични манастир, свој дом“ (стр. 70). И даље је, потпуно нецрквено и мимо поретка, тврдио да се „повратак моштију домаћина овога дома, краља Милутина, обележава и повратком Богородице, и у истом историјском тренутку стичу се ова два догађаја“ (исто, стр. 70).

Немир је унесен и међу братство Манастира Сопоћани када је Симеон са својим кумом Предрагом Суботичким, кроз План пословних активности предузећа Епархијски центар „Раде Неимар“ за 2005.г., планирао као могућност фактичко одузимање Хотела од манастира коме је у процесу повратка имовине требало да припадне. Фактичко одузимање хотела од Манастира Сопоћани би се извршило како би се реализовао „развој туристичких капацитета“, тј. нови вид проширења интересног подручја кроз, како је написано у Плану, могућности за остваривање „релативно брзих пословних прихода“. Такви планови су изазвали противљење настојатеља Манастира Сопоћана оца Сергија, а резултирало је његовим повлачењем са места настојатеља.

Незаконитим одлукама од 18. августа 2008.г. у случају Епископа Теодосија и дела братства Манастира Високи Дечани, Епископ Артемије је такође унео велики немир међу клир и верни народ не само на КиМ него и шире.

О начину понашања дела монаха Епископа Артемија може се закључити и према сведочењу монахиње Харитине из Пећке Патријаршије одакле се види да је јеромонах Стефан из Манастира Зочиште кабадахијски ислеђивао сестре и тражио им храну. Лажно се представио да наводно има наклоност од Патријарха да том приликом ислеђује сестре из Пећке Патријаршије. Међу једним делом сестара је водио и кампању против законитих одлука САСинода што је унело додатну смутњу и немир међу старице-монахиње.

Епископ Артемије је од краја 90-тих година водио Српско национално веће Косова и Метохије. Ова организација се све више претварала у политичко удружење које је издавало читав низ политички обојених и идеолошких саопштења (у почетку претерано прозападних, а потом све више екстремно националних) чиме је

уношена подела на „патриоте“ и „издајнике“ не само у верни народ Епархије, већ и међу свештенство и монаштво, што је противно еванђелском духу црквене саборности. Ова организација се на крају распала и показало се да је политички ангажман никако не припада Архијереју, а посебно не на Косову и Метохији.

VI ИЗАЗИВАЊЕ ЈАВНЕ САБЛАЗНИ КРОЗ ДЕЛОВАЊЕ У МЕДИЈИМА МИМО ОДЛУКА НАЈВИШИХ ЦРКВЕНИХ ВЛАСТИ

Епископ Артемије је започео небивалу праксу јавног општења преко медија мимо САСабора и САСинода са Патријархом Српским и браћом архијерејима, посебно Синодалцима.

На нејеванђелски начин, **Епископ Артемије је 4. децембра 1999.г. (акт бр. 280) упутио отворено писмо Патријарху Павлу започињући га констатацијом да „на јавне поступке јавних личности треба јавно и реаговати“** те да је „то његово уверење било и остало“. Иако јеванђелски принцип заповеда другачије, Епископ Артемије је поступио сасвим другачије стварајући пред народом лошу слику о СПЦ и њеном Патријарху, као што је, како је напред наведено, раније писао Отворено писмо и Цариградском Патријарху.

САСабор је, по размотрењу тог предмета на предлог Патријарха Павла, донео одлуку АС бр. 3/зап.9 од 16. маја 2000.г. да се „прекине са небивалом праксом у СПЦ писања отворених писама и иступања путем средстава јавног информисања када су у питању унутрашње ствари СПЦ већ све неспоразуме решавати братски и јеванђелски у седницама САСинода, односно САСабора“.

Пре тога, Епископ Артемије је расписом бр. 123 од 6. јуна 1999.г. наредио свештенству и монаштву Епархије да се „уздржавају од сваког разговора, давања изјава, интервјуа или саопштења поводом најновијег развоја догађаја како међу домаћим тако и међу страним новинарима“, али он се није уздржавао од давања драстичних изјава против црквеног поретка иако је од свештенства и монаштва то тражио.

Епископ Артемије је изазвао јавну саблазан и у марту 2005.г. када је, противно одлуци САСинода, злоупотребио старост и немоћ Патријарха Павла убедивши га да, без присуства Синодалца и секретара Синода, јавно повуче свој претходни пред Синодом стављени потпис на Меморандум и исти огласи неважећим. Да је тај акт изнуђен види се и по томе што је без Патријарховог меморандума откуцан на брзину у нечијој

канцеларији, а не у канцеларији Светог Синода или шефа кабинета. САСинод је тим поводом, а због грубе злоупотребе, на ванредној седници у проширеном саставу донео одлуку бр 448 од 27. марта 2005.г. да потпис Патријарха Павла и даље остаје на снази, а самим тим и Меморандум.

Епископ Артемије је, противећи се одлуци Светог Синода и Патријарха, подстакао 40 „народних одбора“ црквених општина и управа манастира да се јавно обрате Патријарху Павлу „дубоко верујући да одлука САСинода СПЦ да задржи његов повучени потпис са њиховог Меморандума“ није његова“ пропагандно атакујући на њега да „не дозволи да се погрешним одлукама данас, наше Светиње претворе у туђе богомоље сутра“. Апеловано је на старог Патријарха да се успротиви својој и синодској одлуци уз уверавање да је то реч о „гласу народа, који чврсто стоји иза свога епископа“. Ова пракса „јавних писама“ игумана, монаштва, петиција се наставља и након привременог разрешења Епископа Артемија од чега се он никада није јавно ограддио.

Епископ Артемије је први, и то на Видовдан 2004.г. са Жаном Крејзиу, секретаром за културу, омладину и спорт у привременим институцијама, потписао Меморандум о принципима за обнову порушених храмова и то без присуства међународне заједнице.

У писму бр. 557 од 24. августа 2004.г. Епископ Артемије Еми Кармајкл, председници Комисије за обнову храмова у Приштини, изражава радост што је Комисија започела са радом упућујући јој поздраве и подршку у даљем раду на обнови порушених храмова препоручујући јој „Рада Неимара“ као извођача радова у тим пословима. Када је добио сазнања да новац за обнову храмова не може ићи директно Епархији, Епископ Артемије је постао највећи противник обнове храмова сходно Меморандуму који је потписао Патријарх Павле и који су усвојен у нашој Цркви.

САСинод је одлуком бр. 444/зап. 342 од 24. марта 2005.г. умолио Епископа Артемија да „преко јавних медија не полемише са Њ.С. Патријархом Павлом и САСинодом“. На ту обавезујућу одлуку САСинода, Епископ Артемије се, и поред раније забране јавног општења са највишим телима СПЦ, огласио саопштењем за јавност (бр. 148 од 27. марта 2005.г.) изражавајући „запањеност поступцима појединих моћника у крилу СПЦ“, а одлуке Синода окарактерисавши као „исхитрене“ које за њега и Епархију Рашко-Призренску „не могу имати никакво правно дејство, нити се могу применити у пракси“ чиме је, заправо, одбио да изврши обавезујуће одлуке САСинода и изазвавши јавну саблазан у народу.

Петорица Архијерејских намесника и секретар ЕУО су у напред наведеном акту бр. 515 од 2. маја 2006.г. указали Епископу Артемију да су „свештенство и паства у великој пометњи“ након јавне преписке са Епископом Теодосијем и братством Високих Дечана у вези посете Сејдиуа манастиру. Намесници и секретар су указали да „верни народ бива жестоко поколебан и дезорјентисан (таквим нападима на Епископа Теодосија и братство када знамо колико је ово братство чинило и за српски и за албански народ, и пре, и за време, а поготово након оружаних сукоба на КиМ 1999.г.). Ако то стално доживљамо на српској политичкој сцени, па зар и у Цркви“.

Одбегли Протосинђел Симеон, за којим је била расписана међународна потерница, док није недавно ухапшен, упутио је отворено писмо Епископу Бачком Иринеју. Из службене белешке коју је сачинио ђакон Игор Игњатов, службеник ЕУО Епархије Бачке, 19. марта 2010.г. факс је Епископу Бачком упућен са телефонског броја 011/2083929, а тај телефонски број се води на Епископа Артемија у Бистричкој улици у Београду. Писмо је објављено на анонимном анти-црквеном сајту „Борба за веру“, као и другим сличним, из чега се јасно закључује веза Епископа Артемија у медијској харанги против највиших црквених тела и поједине браће Архијереја.

Постављајући Протосинђела Симеона за уредника званичне интернет презентације од 28. фебруара 2006.г. ова нова врста медија је смишљено коришћена за објављивање ставова који су се противили и који су опонирали ставовима САСабора и САСинода чиме је уношен немир међу свештенство, а саблазан ширена међу честитом народу који није навикао да се епархијска власт, посебно на Косову и Метохији, противи одлукама Цркве. Добрим делом под утицајем овог званичног сајта и из кругова неких од монашких лица Епархије Рашко-Призренске или лица под њиховим духовним утицајем појавио се низ фанатизованих сајтова старокалендарског типа преко којих се оптужује црквена јерархија за екуменизам, папизам, јереси, новотарије итд (реч је о сајтовима Новинар, Борба за веру и др.). После привременог разрешења Епископа Артемија појавио се чак и нови алтернативни сајт Епархије Рашко-Призренске са сликом Епископа Артемија везаног ланцима на чију појаву он није одреговао на начин који се од архијереја очекује у таквим приликама.

На такав начин су до тих и таквих антицрквених сајтова долазила и друга интерна акта Епископа Артемија те су ти медији суштински постајали званични сајтови Епископа Артемија и

његових најближих, јер се о ниједном архијереју толико не говори и не пише позитивно на овим сајтовима осим о Епископу Артемију. О томе сведочи и објављивање службене белешке Епископа Артемија у листу „Правда“ од 26. фебруара 2010.г. под насловом „*Хоће да ме униште оптужбама и за атентат*“. Посебан је пример кореспонденције са ауторима и уредницима антицрквених сајтова огледа се у документацији о томе између о. Симеона и псевдо-канонисти Жељка Жугића, који се у јавности појављује под псеудонимом Жељко Которанин. Из преписке се јасно види да су са знањем и благословом Епископа Артемија Жугићу достављана интерна акта СПЦ како бих их он критиковао на сајтовима заједно са другим одлукама Цркве.

Епископ Артемије је највећу јавну саблазан изазвао 13. фебруара 2010.г. када се није успротивио доласку својих монаха и лаика на челу са Игуманом Николајем Црноречким и монахом Антонијем, иначе већ познатом организатору демонстрација против Патријарха Павла 2003.г., да дођу и протестују испред зграде Патријаршије СПЦ у Београду у време трајања седнице САСинода којом је председавао Патријарх Иринеј, а која се тичала решавања проблема у Епархији Рашко-Призренској. Такође, и 14. фебруара 2010.г. уочи почетка Васкршњег поста дозволио је да група истих монаха и искушеника предвођена монахом Антонијем, који је у медијима признао да је први почео са обрачуном, нападне монахе Манастира Високи Дечани испред Манастира Грачанице. Епископ Артемије ништа није учинио да своје монахе или „духовну децу“, како их назива, прекори за нечасно и немонашко дело које су на општу саблазан учинили.

Није ништа учинио ни да се огради од неблагословених и неовлашћених иступа у јавности његових монаха, прикупљања нецрквених и антицрквених петиција по улицама градова, организовања конференција за медије итсл. чиме се народ згражавао с обзиром да су у јавност изношени интерни црквени документи. Епископ Артемије је нечињењем, заправо, подстицао на ширење антицрквеног бунта у медијима. Није се оградио ни од памфлета „Истина у случају Епископа Артемија“ коју су приредили мр Зоран Чворовић и мр Соња Спасојевић, асистенти Правног факултета у Крагујевцу, а која је испуњена текстовима против одлука САСинода за које се Епископ Артемије јавно изјаснио да их поштује, али није ништа учинио да их поштују и они који њега поштују.

Најновији доказ директног изношења у јавност чисто унутарцрквених одлука и питања на своју и штету Цркве, као и саблазан народа, јесте оно што се догодило приликом доласка

Синодске Комисије у Грачаницу на разговор са Епископом Артемијем и преглед финансијско-материјалног пословања Епархије Рашко-Призренске. Епископ Артемије не само да је покушао да спречи преглед пословања и рад Комисије него је и сам демонстративно напустио разговор са двојицом чланова Светог Синода и одмах после тога о томе на сајту Епархије Рашко-Призренске објавио саопштење, које је очигледно унапред било припремљено.

Из свих медијских и антицрквених интернет-активности које су промовисале и промовишу Епископа Артемија јасно се види да он директно или индиректно сноси највећу одговорност за ширење нецрквене праксе изношења клевета у јавности на црквене личности, а посебно на институцију Светог Архијерејског Синода.

VII НЕЗАКОНИТО ОТУЂИВАЊЕ ИМОВИНЕ СПЦ

Епископ Артемије је без одобрења ЕУО и сагласности ПУО почетком 2007.г. приступио продаји црквене непокретности – пословног простора ЦО Ђаковица у Ђаковици Албанцу Кољ Команију за износ од 150 хиљада евра. Епископ Артемије је без деловодног броја потписао специјално пуномоћје Дед Команију из Брековца код Ђаковице да га заступа „код свих судова и других надлежних државних органа“ (које државе?).

Према пуномоћју Епископа Артемија, Албанац Дед Комани је био овлашћен да у име СПЦ-Ђаковичке парохије, код Општинског суда у Ђаковици са Албанцем Кољ Команијем потпише и овери уговор о продаји црквеног пословног простора у центру Ђаковице површине 249 квадратних метара за 150 хиљада евра. Уговор није заведен деловодним бројем у деловоднику ЕУО Епархије Рашко-Призренске. Новац од продаје црквене непокретности у Ђаковици у износу од 150 хиљада евра, према писаној изјави благајника Епархије Миливоја Марковића, исплаћен на руке Епископу Артемију о чему постоји признаница.

Епископ Артемије је најпре својим актом упућеним САСиноду негирао тачност чињенице да је Албанцу незаконито продао црквену непокретност, а потом је незаконито отуђивање црквене имовине признао својим актом наводећи неубедљиве разлоге.

Продајом црквене имовине у Ђаковици, Епископ Артемије је послао веома лошу поруку верном народу кога је требало охрабрити да остане и не продаје своју имовину на Косову и Метохији. САСабор је 16. маја 2007.г. најоштрије осудио незакониту продају непокретности СПЦ у Ђаковици и од последица истог се ограддио

Дирекција за реституцију Србије је 14. фебруара 2008.г., непосредно пред проглашење лажне шиптарске државе на КиМ, донела решење бр. 46-00-613/10/2007 којим је Манастиру Девичу вратила одузету имовину од стране комунистичког режима укупне површине од преко 3000 хектара. С обзиром да није била могућа реституција исте имовине, Дирекција је одлучила да се Манастиру Девич врати друго земљиште у општинама Србица, Зубин Поток, Звечан, Вучитрн и Ораховац које се налазило у власништву „Србијашуме“. **Епископ Артемије и Протосинђел Симеон су се и усмено и писано (бр. 1037 од 23. новембра 2008.г.) онемогућили да се имовина врати Манастиру Девич због тога што се имовина налази у близини Манастира Бањска те се тиме, како је погрешно навео Епископ Артемије, „Манастир Девич пресељава на север КиМ“.** На тај начин, Манастир Девич је, само из разлога преамбициозних планова Епископа Артемија и Протосинђела Симеона о изградњи насеља у Бањској, остао без враћене имовине до дана данашњега, иако је Епископ Артемије могао, након враћања земље, у споразуму са два манастира да изврши замене уколико су биле неопходне.

Одбијање Епископа Артемија да освешта храмове и црквене објекте по Меморандуму и негирање обнове, имало је и такву рефлексију да је на тај начин фактички јавно негирао својину СПЦ над „Светињама које су обнављали рушитељи“, али и веома важан грађанско-правни институт државине и то у времену када је говорио о отимању и узурпацији црквене имовине по КиМ од стране Шиптара. На тај начин је, можда и несвесно, подстицао узурпаторе да и даље узурпирају ионако на много места узурпирану црквену имовину.

Епископ Артемије је оверио и благословио уговор који су 23. априла 2005.г. (а антидатирано заведен пре него што је и потписан 20. марта 2005.г.) потписали Игуман Манастира Црна Река Николај (Николић) и Протојереј Бранислав Перановић, а којим је имање Манастира Црна Река уступљено свештенику на неодређени временски период, тј. до смрти последњег од чланова породице свештеника Перановића. Закупнина која је предвиђена уговором за манастирску земљу износи 100 динара (1,3 евра) месечно, а свештенику је дозвољено да на манастирској земљи подиже приватне објекте који би, ако уопште буду постојали с обзиром да је углавном реч о монтажним објектима, кроз наредних осамдесетак година били проглашени за „Скит Светог Симеона Богопримца“. Право на уживање манастирске имовине уговором је додељено и наследницима свештеника Б. Перановића.

Према налазима у преткривичном поступку који води државно тужилаштво у Новом Пазару, свештеник Бранислав Перановић у починио више кривичних дела у Духовно-рехабилитационом центру Црна Река. Само преко донација преко уплатница поште Перановић је примио преко 53 милиона динара (што је по садашњем курсу преко 530 хиљада евра што је равно годишњој помоћи државе Србије комплетном свештенству и монаштву за годину дана). Тужилаштво нема података о томе колико је Перановић новца добио на руку, а најмањи део је уплаћен преко жиро-рачуна. Према документима тужилаштва, Перановић нема доказе о утрошеним средствима од 53 милиона динара или преко 530 хиљада евра, а Манастир Црна Река је добијао месечну закупнину од 100 динара или 1,3 евра.

VIII НЕОДГОВОРНО УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА ЕПАРХИЈЕ РАШКО-ПРИЗРЕНСКЕ

Према Извештају друге Комисије САСинода, у Епархију Рашко-Призренску је, не рачунајући прилоге Епархија СПЦ и верника појединачно, од Министарства за КиМ и Министарства **вера у периоду од 2003. до 2009.г. добијено око 3,5 милиона евра у динарској противвредности за грађевинске радове у Епархији Рашко-Призренској.** У тај износ нису укључена редовна средства за помоћ свештенству и монаштву у износу од 50 милиона динара годишње.

На примеру обнове Цркве у Доњој Гуштерици, о којој, као и о другима, постоји обимна документација, види се начин отуђивања црквеног новца. Епископ Артемије је потписао уговор са Суботичким уз обавезу Епархије да на дан закључења уговора авансно 100% исплати уговорени износ од 1.088.000 динара, колико је тражио Суботички за радове које је навео. Међутим, Суботички је, с обзиром да није имао адекватну грађевинску оперативу, за те, као и све друге радове у Епархији, по обичају ангажовао подизвођача и уплатио му 294.840 динара колико су и коштали радови. Разлику од 693.160 динара црквеног и народног новца је присвојио захваљујући штетном уговору са Владиком Артемијем. На исти начин се пословало и на другим местима, а најчешће се као подизвођач (у Племетини, Велико Ропотово, Убожац, Тамница, Грачаница итсл) јавља фирма „Изол-пром“, коју је заступао Јовица Колић. Комисија САСинода је од Колића добила потписане и оверене уговоре, као и комплетну документацију о пословању са „Радам Неимаром“ из којих се јасно види како су сарадници Епископа Артемија уз његово знање и одобрење, као и монополску позицију коју им је Владика

омогућио својим архијерејским ауторитетом, незаконито присвајали црквени и народни новац. Из изјава свештеника Аце Ђурића, пароха Ранилушког; Николе Трајковића, пароха Доњегуштеричког; Веље Стојковића, пароха Косовскокаменичког; Милана Кевкића, пароха Зубинопоточког; Миломира Влашковића, пароха Прилужко-Племетинског, види се да су свештеници и црквени одбори били приморавани од Епископа Артемија да све грађевинске радове изводи Предраг Суботички, иако су његове цене радова увек биле енормно веће од реалне вредности и понуда других извођача (илустративан је пример изградње Цркве у Кололечу код Косовске Каменице). Епископ Артемије је декретом наредио да све управе манастира и црквене општине као извођача морају ангажовати „Рада Неимара“.

Увидом у благајну и благајничку документацију ЕУО утврђено да је новац из наменских фондова Епархије по одобрењу Епископа Артемија и о. Симеона трошен ненаменски и то у великим износима. Из Фонда добровољних прилога исплаћена је градња објеката у другој Епархији на Плочнику, куповину возила за Манастир Бањска, земљишта у Врњачкој Бањи. Из Фонда од продаје аутомобила Ауди исплаћивана је кирија за стан о. Симеона у Солуну. Из Фонда за обнову порушених цркава и манастира новац је исплаћиван на руке П. Суботичком, као и куповина куће у Сремчици од Вељка Сикирице, али и адвокату Малкому Шоу (приликом припреме процеса против НАТО земаља) и лобистичкој кући Венејбл и Џемсу Џатрасу (чија се примања од Епархије могу видети на званичном сајту Америчке владе која обавезује све лобисте да прикажу изворе прихода). Из Фонда добровољних прилога из иностранства у 2004, 2008. и 2009.г. ненаменски је потрошено око 150 хиљада евра док за 2005.-2007.г. нема података ни о износима прилога, а ни о трошењу. У Фонд за обнову порушених цркава и манастира од 2004. до 2010.г. уплаћено је 581.120 евра, а ненаменски је потрошено 357.760 евра и то углавном за кућу Владике Артемија у Сремчици, трошкове за Лондон, хонорари адвокату у Стразбуру (47.700 евра), враћање личних позајмица Епископу Артемију за градњу Владичанског конака итсл. У Хуманитарни фонд Епархије је од 2004. до 2010.г. са разних страна уплаћено 220.511 евра, а ненаменски је потрошено 38.597 евра. Прилози у Фонд за Косово и Метохију од 2003. до 2010.г. од Владе Србије износили су 284.936 евра, а ненаменски је потрошено 110.490 евра.

Епископ Артемије је самовољно доносио одлуке о пренамени наменски средстава, а веома често је и без акта о пренамени ненаменски трошио црквени новац. Актом бр. 407 од 26. маја

2010.г. донео је одлуку о пренамени износа од 607.595 динара, који је био намењен за копирање две престоне иконе из Грачанице. Средства је ненаменски усмерио на плаћање Урбанистичког пројекта за формирање комплекса манастирског гробља у селу Бањска док су гладни Срби по Метохији чекали помоћ у елементарним животним намирницима. По његовом налогу, а према изјави благајника Миливоја Марковића, у време истраге комисије САСинода из девизног фонда Епархије Епископ Артемије је са Симеоном наложио да се у фонд Народне кухиње врати 2 милиона динара из Фонда добровољних прилога које је Протосинђел Симеон употребио за ретроактивно повезивање свог радног стажа и остало што је наведено у његовој оптужници.

Епископ Артемије је **Ц. Цатраса** у акту бр. 28 од 23. јануара 2007.г. Патријарху Павлу приказао као „осведоченог нашег пријатеља и сарадника у одбрани КиМ“. Иако је и јавност Србије стекла утисак да је реч о правим пријатељима, који по љубави заступају истину у Америци, **Епископ Артемије је одобрио да се Ц.Цатрасу преко Националне банке Грчке исплати износ од 350 хиљада америчких долара, а преко Комерцијалне банке из Београда му је уплаћено 400 хиљада долара док је адвокату Зорану Ристићу, на име правних савета, исплаћено 4 хиљаде евра.**

Епископ Артемије је без навода дана и места, закључио уговор са академиком **Миланом Лојаницом** да се „у циљу спровођења Плана генералне регулације за насеље Бањска изради Идејни пројекат објекта Манастирска капија у центру насеља Бањска“. Уговором је опредељено да се од средстава која је Влада Србије наменски определила за хуманитарне активности на КиМ исплати износ од 960 хиљада динара у року од седам дана од дана потписивања уговора. Такав објекат је био непотребан с обзиром да је важније било помоћи повратак Срба у Метохију и Призрен од градње капија по насељу Бањска.

Након примопредаје Епархије Епископу Администратору, у благајни је откривен финансијски колапс Епархије оличен у **дугу Епархије по разним основама од преко 100 хиљада евра**. У овом тренутку, пред Трговинским судом у Краљеву води се судски поступак (П. бр. 515/2010) против Епархије Рашко-Призренске због неплаћених рачуна за изградњу пословних простора код Храма Христа Спаса у Приштини. Иако је новац прикупљен од продаје пословних простора Влади Србије, извођачу није уплаћен. Према налазу овлашћеног судског вештака, дуг Епархије Рашко-Призренске износи преко 160 хиљада евра уз трошкове поступка и камату од 1999. године што са **до сада утврђеним дуговима може**

да износи око 500 хиљада евра које Епархија у овом тренутку не поседује.

Док је на КиМ било на хиљаде људи без посла, Епископ Артемије је запошљавао људе из других Епархија и обезбеђивао им плате иако нису живели у Епархији Рашко-Призренској (Предраг Суботички, Владимир Виловски, Војислав Јовичић, Гордана Марковић, Николај Маљм итсл.).

Према изјави благајника Епархије Миливоја Марковића, он је по налогу Епископа Артемија подизао наменски новац од Министарства вера на име материјалне помоћи свештенству и монаштву у Епархији Рашко-Призренској и давао Епископу, а неко од монаха је фиктивно потписивао на име плате за Војислава Иванковића за 2008. и 2009.г. што је недопустиво и представља кривично дело и према црквеним и према световним правилима.

САСинод је актом бр. 427 од 13. априла 2010.г. од Епископа Артемија затражио да писмено извести САСинод да ли у Републици Србији или у иностранству има банкарске рачуне који се воде на његово име или рачуне за које је он овлашћен или је овластио друго лице. Епископ Артемије је актом бр. 16 од 19. априла 2010.г. тражио од САСинода одговор на питања: шта је САСинод побудило да донесе овакву одлуку, на чему је она базирана и није ли то беправни покушај нарушавања приватности њега као слободног грађанина Државе Србије?

-Епископ Артемије је због напред наведених кривица о којима постоје јасни и недвосмислени докази који чине саставни део ове оптужнице прекршио следећа канонска правила:

- 6, 8, 9, 14, 15, 35, 38, 40, 41. 81 канон Светих Апостола
- 15. канон Првог Васељенског сабора
- 2. канон Другог Васељенског сабора
- 26. канон Четвртог Васељенског сабора
- 34. канон ПетоШестог Васељенског сабора
- 11, 12. и 15. канон Седмог Васељенског сабора
- 4,10 и 18. канон Халкидонског сабора
- 25. канон Трулског сабора
- 9, 22, 24. и 25. канон Антиохијског сабора
- 7, 14. и 15. канон ПрвоДругог Цариградског помесног сабора
- 12. и 20. канон Сардичког сабора
- 26, 32, 33. и 81. канон Картагенског сабора
- и чл. 37, 38, 108. ст. 13. и 27. и 214 тач. 1 Устава СПЦ.

Из напред наведених редова, утврђује се јасна канонска одговорност Епископа Артемија и предлажем да Свети Архијерејски Сабор СПЦ, сходно канонском предању и чл. 69Б, Епископа Артемија трајно разреши дужности епархијског архијереја у Епархији Рашко-Призренској.

**ЧЛАН СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СИНОДА
ЕПИСКОП ДАЛМАТИНСКИ**